

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland.

Datum: 29 mei 2012

Rapportnummer: 2012/089

Feiten

Verzoeker is als militair uitgezonden geweest naar het voormalige Joegoslavië, als gevolg waarvan hij een posttraumatisch stresssyndroom (PTSS) heeft ontwikkeld. Op 5 augustus 2010 verliet hij rond 22.00 uur in verwarde toestand zijn huis. Zijn vrouw - die zelf bij de politie werkt - belde de politie met het verzoek een oogje in het zeil te houden omdat zij bang was dat hij rare dingen ging doen. De meldkamer liet haar weten dat de noodhulp naar haar man zou uitkijken.

Na rond 22.30 uur even thuis te zijn geweest, ging verzoeker wederom weg. Hij sprak in een niet-verstaanbare taal (leek Slavisch) en zijn vrouw kon niet tot hem doordringen.

Een medewerkster van de noodhulp arriveerde en op het moment dat verzoekers vrouw met haar in gesprek was, kwam verzoeker opnieuw naar het huis lopen om vervolgens weer weg te gaan. Een aantal politieambtenaren volgden verzoeker, maar op verzoek van zijn vrouw trokken zij zich terug omdat verzoeker zich anders opgejaagd zou voelen. Tegen 00.30 uur kwam verzoeker weer thuis en na enige tijd zag zijn vrouw hem "terug komen". Zij liet de meldkamer tweemaal weten dat haar man weer helder was en beiden gingen naar bed.

Rond 2.30 uur belde een politieambtenaar met verzoekers vrouw en liet weten dat de politie zich toch zorgen maakte om verzoeker, zijn vrouw en hun (jonge) kinderen en dat zij met verzoeker wilden spreken. Volgens verzoekers vrouw was dit niet nodig, maar na enig aandringen ging zij ermee akkoord dat er drie politieambtenaren naar hun huis zouden komen om met haar man te praten. De politieambtenaren gingen bij verzoeker en zijn vrouw thuis het gesprek aan. Omdat de politieambtenaren niet gerust waren op de hele situatie, hebben zij besloten dat verzoeker moest worden overgebracht naar het politiebureau, waar hij door een arts van de crisisdienst zou worden gezien. Een arrestatieteam (AT) wist verzoeker te overmeesteren, waarna hij geboeid werd overgebracht naar het bureau. Daar kwam een arts, die verzoeker beoordeelde en de beslissing nam dat hij weer terug naar huis mocht. Er was wel sprake van een psychiatrische stoornis, maar daar kwam geen gevaar uit voort.

Verzoeker was het met de overmeestering en overbrenging naar het politiebureau niet eens en diende een klacht in bij de politie. Omdat hij zich niet kon vinden in het oordeel van de korpsbeheerder, wendde hij zich tot de Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman stelde een onderzoek in.

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de politie Noord- en Oost-Gelderland disproportioneel en intimiderend heeft gereageerd op de melding van zijn vrouw. Hij klaagt er met name over dat:

De mededelingen van zijn vrouw niet serieus werden genomen;

Niet direct een ter zake deskundige psychiater is ingeschakeld;

Een arrestatieteam is ingezet om hem in zijn woning te overmeesteren.

Interne klachtbehandeling

Oordeel korpsbeheerder

Namens de korpsbeheerder is tijdens de interne klachtbehandeling gesteld dat de meldkamercentralist na de melding van verzoekers vrouw een inschatting heeft gemaakt van de situatie. De centralist zag in het bedrijfsprocessensysteem dat verzoeker een oorlogsveteraan was en enkele jaren eerder bij het spoor was aangetroffen, waarbij hij met vereende krachten moest worden aangehouden.

Politieambtenaren hebben verzoeker na de melding gevonden, maar hij was niet aanspreekbaar en leek een Slavische taal te spreken. Zij hielden er ernstig rekening mee dat verzoeker zichzelf iets zou aandoen. De treinen reden daarom met lastgeving, hetgeen wil zeggen dat ze met gepaste snelheid rijden. De centralist heeft met veteraneninstanties gebeld, maar kreeg te horen dat eerst de reguliere psychiatrie moest worden geraadpleegd. Betrokken politieambtenaar C, die die nacht officier van dienst was, was van mening dat verzoeker dringend hulp nodig had. Na overleg met het korpsleidingpiket kreeg C. toestemming van de hoofdofficier van justitie om desgewenst het AT in te zetten.

Ondanks het telefoontje van verzoekers vrouw dat verzoeker weer helder was, was C. niet gerustgesteld. De arts van de crisisdienst wenste echter niet ter plaatse te komen. C. wilde toen in contact komen met verzoeker om te zien hoe het met hem ging, mede gelet op de aanwezigheid van kinderen in de woning. C., de onderhandelaar en het AT gingen naar de woning van verzoeker en verzoekers vrouw. Tijdens het gesprek met verzoeker en zijn vrouw waren C. en de onderhandelaar onvoldoende gerust op het welbevinden van verzoeker en de veiligheid van de rest van het gezin. C. besloot toen om verzoeker door het AT aan te laten houden.

Namens de korpsbeheerder is gesteld dat de centralist een professionele inschatting heeft gemaakt van de melding. Daarnaast heeft C. naar eer en geweten gehandeld. De politie heeft formeel gezien niet onjuist gehandeld.

Voorts is aangegeven dat de politie Kennemerland in samenwerking met hulpverlenings-instanties onderzoekt of een aangepast landelijk protocol gewenst is voor de veteranen-doelgroep waartoe verzoeker behoort.

Informatie van de heer J., werkzaam bij de crisisdienst

In kader van de interne klachtbehandeling is de heer J. om informatie gevraagd. J. was van mening dat de overbrenging van verzoeker naar het politiebureau was ingegeven door de vooringenomenheid dat er sprake was van een psychiatrische stoornis. De officier van dienst is volgens J. wat op de loop gegaan met zijn vrees voor wat er allemaal zou kunnen gebeuren. Er was in dit geval sprake van een manifeste psychiatrische stoornis die geen gevaar voor verzoeker dan wel voor anderen opleverde.

J. heeft aangegeven dat er in dit geval overleg met de GGZ had moeten plaatsvinden over hoe en op basis van welke probleemdefinitie verzoeker benaderd had moeten worden. Het is voor de politie altijd mogelijk om consultatie te vragen bij de crisisdienst, aldus J.

Informatie van de betrokken voor- en achterwacht van de crisisdienst

De betrokkene heeft verklaard dat de voorwacht werd gebeld door de politie dat er een AT met de hoogste urgentie op weg was naar verzoeker. Vanwege zijn voorgeschiedenis verwachtte de politie heftig verzet. De politie vroeg de crisisdienst ter plaatse te komen om verzoeker "plat te spuiten" en op te laten nemen. De voorwacht heeft dit met de psychiater overlegd en beiden vonden dat in een dergelijke tumultueuze situatie geen indicatie gesteld kon worden, noch voor medicatie, noch voor opname. De politie ging akkoord met dit argument en gaf aan dat verzoeker naar het politiebureau in Apeldoorn gebracht zou worden, waar zij de crisisdienst van Apeldoorn kon inschakelen.

Visie politieambtenaar C.

Betrokken politieambtenaar C., die in de bewuste nacht officier van dienst was, heeft onder meer verklaard dat de politie de melding van verzoekers vrouw kreeg dat haar man in verwarde toestand van huis was weggelopen en niet aanspreekbaar was. De politie maakte zich zorgen om de veiligheid van verzoeker. In 2005 is verzoeker na een soortgelijke melding aangetroffen op de snelweg nabij het spoor. Toen heeft het veel inspanning gekost hem te overmeesteren en in veiligheid te brengen.

C. heeft verklaard dat de melding als hoogste prioriteit is aangemerkt vanwege de ervaring met verzoeker. De centralist had al een tweede surveillancewagen op pad gestuurd en er werd contact opgenomen met de NS om de treinen met lastgeving te laten rijden. De centralist had contact gezocht met het Veteranen Instituut, maar werd verwezen naar de reguliere psychiatrie. C. heeft geprobeerd de crisisdienst van de GGZ in te schakelen, maar de GGZ wilde of kon niet ter plaatse komen.

Op het moment dat de politie verzoeker aantroef in de omgeving van zijn woning heeft C. - zelf oorlogsveteraan - verzoeker aangesproken, maar dat lukte niet. Verzoeker liep dwars door achtertuinen. Verzoeker zijn gedrag baarde de politie grote zorgen.

Eén politieambtenaar gaf aan bang te zijn om verzoeker fysiek aan te pakken. Dit was voor C. reden om te overleggen met de chef van het AT over een eventuele inzet en die van een onderhandelaar. Dit leek de beste manier om de situatie proportioneel aan te pakken, aldus C. Als het een onderhandelaar niet lukt om de betrokkene te overtuigen, grijpt het AT in door iemand snel en effectief te overmeesteren.

De korpsleidingpiket heeft vervolgens de hoofdofficier van justitie om toestemming verzocht.

De melding van verzoekers vrouw dat verzoeker weer thuis en tot zichzelf was gekomen, stelde C. niet gerust. Het herstel kon slechts tijdelijk zijn. C. heeft verklaard dat hij er zeker van wilde zijn dat de situatie veilig was. Daarbij hield C. rekening met de mogelijkheid van het terugkomen van de psychose en het feit dat het dienstwapen van verzoekers vrouw mogelijk in de woning lag.

C. heeft diverse scenario's met de chef van het AT doorlopen. Om de toestand van verzoeker te laten beoordelen, hebben zij opnieuw de crisisdienst van de GGZ benaderd. De arts wilde echter niet ter plaatse komen, omdat de crisis te ernstig werd ingeschat om ter plaatse te kunnen handelen, de locatie buiten de regio viel waar de GGZ actief is en omdat de ernst van de situatie alleen goed kon worden ingeschat op het moment dat verzoeker op het politiebureau was ingesloten.

C. heeft voorts verklaard dat zij geen enkel risico wilden nemen. De chef van het AT had onlangs een voorval meegemaakt met een veteraan met PTSS, dat een fatale afloop had. Er werd besloten om hulp van onderhandelaars in te zetten om contact met verzoeker tot stand te brengen. Het AT werd achter de hand gehouden om verzoeker op de minst bezwarende wijze mee te nemen naar het politiebureau. Verder was een hondengeleider ter plaatse om het publiek op afstand te houden en er was een ambulance opgeroepen.

De politie is ter plaatse gegaan en zij werden in de woning gelaten. Zij hadden van te voren afgesproken dat wanneer de situatie verantwoord leek, de politie de boel zou afbouwen en verzoeker en zijn vrouw gewoon weer verder konden slapen. In geval van twijfel zou verzoeker meegaan naar het politiebureau, aldus C.

Verzoeker reageerde niet op de hem gestelde vragen, aldus C. Hij liep voortdurend heen en weer tussen de keuken en de kamer. Gelet op zijn gedrag achtte C. de situatie dermate onveilig voor verzoeker en zijn gezin dat hij besloot dat verzoeker mee moest naar het bureau. Nadat verzoeker geweigerd had om vrijwillig met de politie mee te gaan, was er geen andere mogelijkheid dan hem onder dwang mee te nemen en het AT in actie te laten

komen. De aanhouding verliep volgens de procedure en verzoeker werd geboeid overgebracht naar het bureau. Volgens C. was er geen betere manier dan een benadering door het AT, dat verzoeker heel keurig en proportioneel heeft overmeesterd.

Verzoeker is op het bureau door een GGZ-arts gezien. Volgens de arts maakte verzoeker een rustige indruk en bestond er geen beletsel om hem naar huis te laten gaan. C. heeft nog met de arts gesproken, maar de arts bleef bij zijn standpunt dat verzoeker terug kon naar huis. Vervolgens is verzoeker in een politieauto onder begeleiding van een tweede politieauto naar huis gebracht.

C. heeft aangegeven dat hij dit één van de moeilijkste beslissingen in zijn carrière vond. Deze kwestie heeft hem bijzonder geraakt omdat hij zelf veteraan is en hij er steeds naar heeft gestreefd om verzoeker binnen de gegeven omstandigheden respectvol te benaderen.

. heeft er in zijn ogen alles aan gedaan om in deze situatie een zorgvuldige afweging te maken en om de veiligheid van verzoeker en zijn gezin te waarborgen. Hij had het zichzelf nooit kunnen vergeven als er achteraf toch een familiedrama of iets dergelijks zou zijn gebeurd.

C. heeft later nog tegenover een medewerker van de Nationale ombudsman verklaard dat toen er contact is gezocht met de crisisdienst, er in eerste instantie is gevraagd of er iemand ter plaatse wilde komen om verzoeker te beoordelen. Het zou kunnen dat er gesproken is over het "platspuiten" van verzoeker, maar dat is niet de insteek van de politie geweest. Het ging erom dat er iemand ter plaatse kwam om de beoordeling te maken of verzoeker moest worden overgebracht of niet.

Visie verzoeker

Verzoeker heeft gesteld dat hij tijdens zijn uitzending naar het voormalige Joegoslavië trauma's heeft opgelopen. Hierdoor heeft hij nachtmerries, herbelevingen en na ernstige stressvolle situaties bestaat er een kans op een dissociatieve periode. Tijdens deze periodes zoekt hij rust op en probeert hij zich naar plekken te begeven waar geen of weinig mensen zijn om tot een minimum aan prikkels van buitenaf te komen, zodat hij weer rustig tot zijn positieven kan komen. In het verleden is verzoeker een aantal keren op verkeerde plekken terechtgekomen die een gevaar voor hemzelf konden opleveren. Hij is toen verwijderd door de politie, die de situatie door een arts liet inschatten en waarna hij na opheldering van geest naar huis mocht om tot rust te komen. Verzoeker vindt dit een goede gang van zaken, want hij wil anderen absoluut niet in gevaar brengen.

In de nacht van 5 op 6 augustus 2010 is verzoeker na zijn dissociatieve periode naar huis gekomen. Hij heeft met zijn vrouw gesproken, waarna beiden naar bed zijn gegaan. Zijn

vrouw heeft nog twee keer met de meldkamer gebeld om te zeggen dat haar man weer thuis was, dat hij zichzelf weer was en dat alles in orde was.

Zo'n anderhalf uur later belde de politie omdat ze hem wilden zien om te kijken of alles in orde was. Even later kwamen drie politieambtenaren ter plaatse. Eén politieambtenaar stelde verzoeker een heleboel irrelevante vragen, waardoor hij alleen nog maar bezig was met de gedachte wat hij zou doen als straks een team politieambtenaren naar binnen zou stormen. Volgens verzoeker begon hij hierdoor te ijsberen door de kamer. Dat verzoeker heen en weer liep tussen de kamer en de keuken kwam doordat hij in de keuken onder de afzuigkap rookte. Na enig moment kwam er een AT de kamer in, werd hij naar de grond gewerkt, geboeid en vervolgens geblinddoekt afgevoerd. Tijdens het vervoer is hij opnieuw in een dissociatie terecht gekomen. Verzoeker herinnert zich dat hij naakt in een cel op de vloer lag en dat zijn ketting met daaraan zijn trouwring van zijn nek werd gehaald.

Op enig moment kwam de crisisarts, die de actie van de politie toch wel sterk overtrokken vond, aldus verzoeker.

Volgens verzoeker stond voor de politie van te voren al vast dat ze hem mee zouden nemen naar het politiebureau. De politieambtenaren hebben hem niet gevraagd vrijwillig mee te gaan naar het bureau, aldus verzoeker. Daarnaast vindt hij het vreemd dat pas tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman naar voren is gekomen dat de politie rekening hield met het feit dat er mogelijk een dienstwapen in huis lag.

Het steekt verzoeker enorm dat er geen navraag is gedaan bij het Sinai Centrum (dat 24 uur per dag bereikbaar is) of bij zijn behandelend arts, alvorens tot actie is overgegaan. Ook is niet geprobeerd om een crisisarts contact met verzoeker te laten opnemen om de situatie te kunnen inschatten.

Verder is er niet geluisterd naar zijn vrouw, die al vaker een dergelijke situatie heeft meegemaakt en ervaringsdeskundige is. De officier van dienst is op de stoel van de psychiater gaan zitten en heeft besluiten genomen zonder een deskundige te raadplegen. Bovendien is de politie onder valse voorwendselen verzoekers woning binnengekomen, aangezien het AT al aanwezig was.

Verzoeker vindt dat de politie hem en ook zijn vrouw absoluut niet serieus hebben genomen. Verzoeker heeft het gevoel dat hij niet als individu is behandeld, maar als veteraan met PTSS, zonder naar de persoon zelf te kijken.

Oordeel Nationale ombudsman

I Ten aanzien van het niet serieus nemen van verzoekers vrouw

1. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid alle informatie verzamelt die van belang is om een weloverwogen beslissing te nemen. Dit houdt in dat wanneer de politie een melding krijgt over een verward persoon, zij vanuit haar hulpverleningstaak zoveel mogelijk informatie vergaart alvorens de beslissing te nemen al dan niet tot optreden over te gaan.

2. Vast is komen te staan dat verzoekers vrouw de politie heeft gebeld omdat ze zich zorgen maakte om verzoeker en bang was dat hij gekke dingen zou gaan doen. Nadat er 's avonds enige malen contact is geweest tussen verzoekers vrouw en de politie, belde zijn vrouw tweemaal naar de meldkamer om te laten weten dat haar man weer rustig was en het goed met hem ging. De dienstdoende politieambtenaren besloten dat ze verzoeker toch zelf wilden zien om te kijken of het echt goed met hem ging.

De Nationale ombudsman oordeelt dat het een juiste beslissing is geweest om geen genoegen te nemen met het telefoontje van verzoekers vrouw en om ter plaatse te gaan om de situatie met eigen ogen te bekijken. De situatie had zich immers ook kunnen voordoen dat verzoeker zijn vrouw ertoe had gedwongen de politie te bellen of dat verzoekers herstel tijdelijk was, zodat de situatie helemaal niet veilig was. De Nationale ombudsman acht het juist zorgvuldig dat de politieambtenaren zich van de toestand van verzoeker wilden vergewissen alvorens een beslissing te nemen om verzoeker al dan niet over te brengen naar het politiebureau. De politie heeft in overeenstemming met het vereiste van goede voorbereiding gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II Ten aanzien van het niet inschakelen van een psychiater

1. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat de overheid er voor zorgt dat haar medewerkers volgens hun professionele normen werken. De burger mag van hen bijzondere deskundigheid verwachten. Wanneer deze deskundigheid ontbreekt, mag worden verwacht dat de deskundigheid van anderen wordt ingeroepen.

2. Vast is komen te staan dat de politie meerdere malen heeft geprobeerd in contact te komen met hulpverleningsinstellingen om een zorgvuldige beslissing te nemen over de benadering van verzoeker. In eerste instantie heeft de politie contact gezocht met het Veteraneninstituut, maar de politie werd naar de reguliere psychiatrie verwezen. Vervolgens is er contact opgenomen met de GGZ. Volgens C. is de crisisdienst van de GGZ benaderd met de vraag of er iemand ter plaatse kon komen om verzoeker te beoordelen. Uit de verklaring van de voor- en achterwacht van de crisisdienst blijkt dat de politie de crisisdienst heeft benaderd met de vraag om verzoeker plat te komen spuiten en hem op te laten nemen. Wat de exacte vraag aan de crisisdienst is geweest, is in het onderzoek niet vast komen te staan.

De Nationale ombudsman gaat er echter vanuit dat de politie aanvankelijk heeft geprobeerd om een psychiater ter plaatse te krijgen om verzoeker te beoordelen. De politie heeft zich enkele uren met de situatie van verzoeker bezig gehouden en wanneer zij direct van mening was dat hij moest worden opgenomen, had de politie hem die avond al in een eerder stadium kunnen overmeesteren en overbrengen. De Nationale ombudsman heeft de indruk gekregen dat de politie de melding uiterst zorgvuldig heeft opgepakt en telkens weloverwogen beslissingen heeft genomen over de benadering van verzoeker. Dat er uiteindelijk geen psychiater van de crisisdienst bij verzoeker thuis wilde komen, kan de politie niet worden toegerekend. Het vereiste van professionaliteit is niet geschonden.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III Ten aanzien van de inzet van het arrestatieteam

Ten aanzien van de beslissing tot overbrenging

1. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten van burgers worden gerespecteerd. Het recht op persoonlijke vrijheid is gewaarborgd in de Grondwet en in internationale verdragen. In de wet is geregeld in welke gevallen de overheid een burger zijn vrijheid mag benemen.

2.1 In dit geval is de politie opgetreden in het kader van artikel 2 Politiewet: het is de taak van de politie om de rechtsorde te handhaven en om hulp te verlenen aan hen die deze behoeven. Er was dus geen sprake van strafrechtelijke handhaving van de openbare orde. Op het moment van overbrenging naar het politiebureau vormde verzoeker volgens de politie een te groot risico voor zichzelf en voor anderen om hem thuis achter te laten. De Nationale ombudsman acht het een juiste beslissing om verzoeker over te brengen en om hem op het politiebureau door een deskundige te laten beoordelen. Verzoekers vrouw had immers enkele uren daarvoor haar ernstige zorgen over hem geuit, er waren jonge kinderen in het gezin aanwezig, er was mogelijk een dienstwapen van verzoekers vrouw in huis en de politieambtenaren waren - nadat zij 's nachts ter plaatse waren gekomen - niet gerustgesteld op de gehele situatie. Bovendien was verzoeker eerder door de politie bij het spoor weggehaald. Gegeven deze omstandigheden kon de politie het risico niet nemen om verzoeker thuis te laten en lag het in de rede dat verzoeker werd overgebracht naar het politiebureau.

2.2 De juridische basis voor het overbrengen van een persoon in het kader van hulpverlening moet worden gevonden in artikel 25 van de Ambtsinstructie. Dat artikel bepaalt echter dat de politie personen in afwachting van hulpverlening kan onderbrengen op het politiebureau wanneer dit nodig is voor de bescherming van de betreffende persoon én wanneer deze daarmee instemt. Van instemming was in dit geval geen sprake; verzoeker wilde immers niet vrijwillig mee naar het bureau. Bovendien ziet dit artikel op de verwijdering van openbare plaatsen, en verzoeker is uit zijn woning meegenomen. Artikel

25 Ambtsinstructie is dus niet van toepassing op een situatie als deze. Een andere bepaling is er evenmin, waardoor er feitelijk een juridische basis ontbreekt voor het overbrengen van iemand die psychisch in de war is en niet vrijwillig meegaat naar het politiebureau. Het ontbreken van een juridische basis betekent naar het oordeel van de Nationale ombudsman nog niet zonder meer dat het overbrengen naar het politiebureau niet behoorlijk is. De Nationale ombudsman acht het overbrengen in dit geval behoorlijk omdat er een zorgvuldige en gewetensvolle belangenafweging aan vooraf is gegaan. Het behoorlijksvereiste dat grondrechten moeten worden gerespecteerd (in dit geval het recht op persoonlijke vrijheid) is niet geschonden.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

De Nationale ombudsman merkt op dat bij de vorming van dit oordeel mede een rol heeft gespeeld dat de wetgever het voornemen heeft om - naar aanleiding van eerdere incidenten - voor dit soort situaties een wettelijke basis voor dergelijk ingrijpen te regelen.

Ten aanzien van de beslissing tot de inzet van het AT

3. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat de overheid een middel kiest om haar doel te bereiken dat niet onnodig ingrijpt in het leven van de burger en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit betekent dat wanneer een burger wordt overgebracht naar het politiebureau, dit op de minst ingrijpende wijze als mogelijk is, dient te geschieden.

4.1 Voor de inzet van een AT moet er sprake zijn van levensbedreigende omstandigheden. In deze situatie was het niet duidelijk of, en zo ja in welke mate verzoeker een gevaar vormde voor zichzelf en/of zijn omgeving. 's Nachts, tijdens het gesprek met de politieambtenaren, liep verzoeker telkens van de keuken naar de woonkamer en weer terug. Gelet op het feit dat het om de melding van een verwarde man ging, die eerder door de politie bij het spoor was weggehaald, kan de Nationale ombudsman zich voorstellen dat levensbedreigende omstandigheden werden aangenomen. Het risico bestond immers dat verzoeker thuis een voorwerp zou pakken waarmee hij een gevaar vormde voor zichzelf of voor anderen. Het spreekt vanzelf dat de politie hierbij af moet gaan op de eigen inschatting en daarbij over minder precieze informatie beschikt dan bij voorbeeld verzoekers vrouw in dit geval. Op die grond is het ook aannemelijk dat de politie tot een andere inschatting van de situatie is gekomen dan verzoekers vrouw.

4.2 In artikel 8 Besluit Beheer Regionale Politiekorpsen is bepaald in welke gevallen een arrestatieteam mag worden ingezet. De overbrenging van een niet aangehouden maar verward persoon valt hier niet onder. Ook hier ontbreekt opnieuw de juridische basis, dit maal voor de inzet van een AT.

Desondanks is de Nationale ombudsman van oordeel dat de inzet van het AT in deze situatie gerechtvaardigd is. Allereerst is van belang dat het hier geen regulier AT-optreden betrof. Zo is de deur bijvoorbeeld niet geforceerd. Wel zijn er AT-vaardigheden gebruikt om de overbrenging met zo min mogelijk geweld gepaard te laten gaan. De ervaring leert dat de inzet van een eventueel zwaar middel als het AT - met de specifieke training in gepast geweldgebruik - verdere escalatie kan voorkomen.

Daarnaast is van belang dat een vorig optreden met vereende krachten heeft moeten plaatvinden alvorens verzoeker te kunnen overbrengen. Daarbij speelt mede een rol dat verzoeker een getraind militair is met een zeer fors postuur. Feitelijk werkte de inzet van het AT dus de-escalierend om verzoeker zo snel mogelijk en met zo weinig mogelijk geweld over te brengen naar het politiebureau. Hoe ingrijpend de overmeestering en overbrenging naar het politiebureau ook zal zijn geweest, de Nationale ombudsman oordeelt in die omstandigheden dat de inzet van het AT - ondanks het ontbreken van een wettelijke basis - geen onjuiste beslissing is geweest. Dit te meer omdat naar verhouding weinig geweld is ingezet. Het evenredigheidsvereiste is niet geschonden.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de gedraging van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Noord- en Oost-Gelderland, is niet gegrond.

Slotbeschouwing

De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat verzoeker en zijn vrouw aan de Nationale ombudsman de vraag hebben voorgelegd of de politie juist gehandeld heeft door verzoeker met de sterke arm uit huis te halen. Dit zeker omdat verzoekers vrouw inmiddels had laten weten dat verzoeker weer in orde was en dat ook achteraf is gebleken dat verzoeker volgens de psychiater geen gevaar vormde voor zichzelf dan wel voor anderen. Toch vindt de Nationale ombudsman alles overwegende dat de politie juist heeft gehandeld. Twee redenen geven de doorslag. In de eerste plaats het feit dat de politie voor een lastige keuze stond: verzoeker met rust laten nu hij inmiddels teruggekeerd was dan wel onderzoeken of het met verzoeker goed ging. De politie heeft gekozen voor veiligheid en niet zonder reden omdat er ook kinderen in huis waren. Als er toch iets gebeurd was, dan had breeduit in de media gestaan dat de politie niet tijdig had ingegrepen. Zo ontstaat al snel het beeld dat de politie het nooit goed doet.

In de tweede plaats kan achteraf wel gezegd worden dat het inmiddels wel meeviel met de toestand van verzoeker (hij is immers nadat de psychiater hem onderzocht had weer naar

huis gestuurd), maar op het moment dat de politie moest beslissen was er onvoldoende zekerheid. Weliswaar had verzoekers vrouw gebeld dat het goed ging, maar kort daarvoor ging het niet goed: de toestand van verzoeker kon blijkbaar snel veranderen. En er waren voor de politie onvoldoende zekerheden dat de toestand van verzoeker niet alsnog zou verslechteren.

Vanaf het moment van de melding is de politie zorgvuldig te werk gegaan. De politie heeft de melding meteen opgepakt en is ter plaatse gegaan. Tegelijkertijd is er contact gezocht met hulpverlenende instellingen. Het zou bevredigender zijn geweest als verzoeker thuis door een psychiater was gezien alvorens hem eventueel over te brengen naar het politiebureau. Maar het komt veel vaker voor dat de psychiater pas op het politiebureau komt kijken. Gelet op de risico's is voor inzet van het AT gekozen. Een keuze die zeer belastend was voor verzoekers vrouw en verzoeker, maar een verantwoorde keuze om risico's uit te sluiten.

De Nationale ombudsman is zich ervan bewust dat verzoeker niet alleen getroffen is door de gevolgen van PTSS, maar ook de gevolgen die daaruit voortvloeien, zoals in deze situatie gebleken is. En die gevolgen treffen niet alleen hem, maar ook zijn gezin. Dit inzicht vormt echter geen reden om te oordelen dat de politie niet juist gehandeld heeft.